

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str.Alecu Russo ,1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 02.11.2023

Nr. AAP-25/20-53

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței și Hotărârii Parlamentului nr.33 din 17.02.2022 privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenți nr. 25 din 17.09.2020, modificată prin Dispoziția nr. din 26 din 04.08.2021, inclusiv materialele acumulate în cadrul investigației

A CONSTATAT:

1. La data de 20.12.2019, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit sesizarea nr. 4316 din partea Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă privind semnele încălcării art. 12 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către mai multe autorități publice, și anume: Biroul Vamal Centru, Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, Direcția Generală Tineret și Sport a municipiului Chișinău, Direcția Educație Tineret și Sport Botanica, Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

2. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă specifică că autoritățile publice sus-menționate, în cadrul desfășurării procedurilor de achiziții publice privind achiziționarea de servicii de transport date, în caietul de sarcini și anunțul de participare au inclus specificații tehnice ce conțin semne de denaturare a concurenței. Astfel, au fost introduse cerințe și condiții obligatorii care limitează drepturile întreprinderilor/ofertanților de a participa la procedurile de achiziție publică de natură să favorizeze, în mod nejustificat, SA „Moldtelecom”.

3. Plenul Consiliului Concurenței analizând nota informativă nr. AAP-05/281 din 07.09.2020 privind examinarea sesizării parvenită de la Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă, precum și materialele aferente acestuia a emis Dispoziția nr. 25 din 17.09.2020, modificată prin Dispoziția nr. din 26 din 04.08.2021 cu privire la inițierea investigației din oficiu privind semnele încălcării art. 12 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către Biroul Vamal Centru, Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, Direcția Generală Educație Tineret și Sport a municipiului Chișinău, Direcția Educație Tineret și Sport Botanica, Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

4. Obiectul investigației îl constituie acțiunile Biroului Vamal Centru, Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, Direcției Generale Educație Tineret și Sport a municipiului Chișinău, Direcției Educație Tineret și Sport Botanica, Direcției Educație Tineret și Sport Buiucani și Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de includere în documentația procedurilor de achiziții publice a cerințelor privind neadmiterea subcontractării serviciilor, prezentarea a 3 licențe diferite: pentru internet prin fibra optică, televiziune și internet mobil pe numele participantului, nedivizarea procedurii de achiziție pe loturi ci din contra, includerea într-un singur lot a serviciilor ce au coduri CPV separate, precum și alte specificații tehnice concrete în documentația de atribuire, condiții specifice pentru fiecare procedură de achiziție, separat, conform caietelor de sarcini elaborate de către autoritățile contractante menționate supra.

I. Părțile implicate:

Reclamați:

5. Biroul Vamal Centru (în continuare - BVC), în conformitate cu Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21.12.2017, Biroul vamal constituie o subdiviziune teritorială aflată în subordinea aparatului central și face parte din cadrul Serviciului Vamal, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal, în limita competențelor. Sediul: mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco, 30, MD-2065.

6. Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău (actualmente, Direcția Generală Cultură și patrimoniu cultural) (în continuare - Direcția Cultură), în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Cultură a municipiului Chișinău, Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/11 din 19.12.2019, constituie o structură a administrației publice locale (Primăria municipiului Chișinău), care asigură realizarea politicilor în

domeniul culturii, conservarea, revitalizarea și promovarea patrimoniului cultural național. Sediul: în mun. Chișinău, str. București, 68.

7. Direcția Generală Educație, Tineret și Sport (în continuare - DGETS), în conformitate cu Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/4 din 27.02.2018 "Cu privire la aprobarea Regulamentului și structurii organizatorice a Direcției generale educație, cultură, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău" (în vigoare la data desfășurării procedurii de achiziție publică), reprezintă o structură specializată de conducere a învățământului în municipiul Chișinău, cu personalitate juridică subordonată Consiliului municipal Chișinău și Ministerului Educației Tineretului și Sportului în plan științifico-didactic. Sediul: mun. Chișinău, str. Mitropolit Dosoftei, 99, MD-2008.

8. Direcția Educație Tineret și Sport Botanica (în continuare - DETS Botanica), în conformitate cu Regulamentul de funcționare a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.50/512 din 29.06.2006, reprezintă o instituție publică în subordinea Direcției Generale Educație Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu personalitate juridică, subordonată DGETS, responsabilă de implementarea politicilor publice naționale și municipale în cadrul asigurării condițiilor optime de funcționare a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar și secundar, special/auxiliar, extrașcolar subordonate DGETS. Sediul: mun. Chișinău, bd. Traian, 13/2, MD-2060.

9. Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani (în continuare - DETS Buiucani), în conformitate cu Regulamentul de funcționare a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.50/512 din 29.06.2006, reprezintă o instituție publică în subordinea Direcției Generale Educație Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu personalitate juridică, subordonată DGETS, responsabilă de implementarea politicilor publice naționale și municipale în cadrul asigurării condițiilor optime de funcționare a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar și secundar, special/auxiliar, extrașcolar subordonate DGETS. Sediul: mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 4/2.

10. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (în continuare - MSMPS), potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694 din 30.08.2017, Ministerul reprezintă organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul sănătății. Sediul: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2, MD-2009, în prezent, Ministerul Sănătății ca urmare a reorganizării MSMPS prin separare.

11. În cadrul investigației, autoritățile menționate au calitatea de autorități contractante.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

12. Potrivit prevederilor art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă este piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

2.1. Piața relevantă a produsului

13. Piața relevantă a produsului este piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicii fizice, funcționale și a prețului.

14. Problema concurențială investigată o constituie introducerea specificațiilor tehnice concrete în documentația de atribuire a procedurilor de achiziție publică organizate de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Botanica, DETS Buiucani și MSMPS, a căror obiect costă în achiziționarea de servicii de transport date, servicii internet/intranet, televiziune digitală și supraveghere video, după cum urmează:

15. Procedura de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din data de 12.12.2018 privind achiziționarea de servicii de transport date (internet/intranet) pentru anul 2019, desfășurată de către BVC.

16. Procedura de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din data de 27.11.2019 privind achiziționarea de servicii de internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020, desfășurată de Direcția Cultură.

17. Procedura de achiziție publică nr. MD-1574232714029 din data de 20.11.2019 privind achiziționarea de servicii Internet 2020, desfășurată de DGETS.

18. Procedura de achiziție publică nr. MD-2018-12-04-000125-1 din data de 04.12.2018 privind achiziționarea de servicii internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica pentru perioada 01.01.2019-31.12.2019, desfășurată de DETS Botanica.

19. Procedura de achiziție publică nr. MD-2018-11-27-000001-1 din data de 27.11.2018 privind achiziționarea de servicii internet/intranet pentru contabilitatea centralizată, instituțiile preuniversitare, preșcolare subordonate Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Buiucani pentru anul 2019, desfășurată de DETS Buiucani.

20. Procedura de achiziție publică nr. MD-1543494865411 din data de 29.11.2018 privind achiziționarea de servicii internet pentru secțiile/direcțiile de asistență socială pentru anul 2019, desfășurată de MSMPS.

21. Reieșind din prevederile art. 44 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, beneficiar al serviciilor de transport date, internet/intranet, televiziune digitală și supraveghere video, în sensul cazului investigat, sunt: Biroul Vamal Centru; Direcția Culturală; Direcția Generală Educație Tineret și Sport a mun. Chișinău; Direcția Educație Tineret și Sport Botanica; Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, fiind autoritățile contractante ce achiziționează servicii de transport date, internet/intranet, televiziune digitală și supraveghere video prin intermediul licitațiilor publice enumerate mai sus.

22. Furnizori a produselor ce urmează a fi achiziționate prin intermediul procedurilor de achiziție publică investigate pot fi toate întreprinderile ce prestează servicii de transport date, internet/intranet, televiziune digitală și supraveghere video (întreprinderi potențial concurente).

23. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC; nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Culturală; nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS; MD-1543494865411 din 29.11.2018, desfășurată de MSMPS, ofertanții au interdicția de a subcontracta serviciile ce fac obiectul procedurilor.

24. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC; nr. MD-1574232714029, desfășurată de DGETS; MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de către Direcția de Cultură, nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de către DETS Buiucani, ofertanții trebuie să prezinte documente confirmative (autorizații/licențe) de prestare a serviciilor solicitate pe numele acestora.

25. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC, nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Culturală; nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de către DETS Botanica, nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS; ofertanții trebuie să utilizeze exclusiv tehnologia – fibră optică în cadrul transportului de date/servicii de internet.

26. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC, nr. MD-1574864784091 din 27.11.2018, desfășurată de Direcția Culturală; nr. MD-2018-12-

04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de către DETS Botanica și nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de către DETS Buiucani, ofertanții trebuie să utilizeze exclusiv tehnologia –IPTV în cadrul televiziunii digitale.

27. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2018, desfășurată de Direcția Cultură și nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS, ofertanții trebuiau să asigure conexiunile de rezervă (backup).

28. Pentru calificarea la procedurile de achiziție publică: nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC, nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură; nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de către DETS Buiucani, nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de către DETS Botanica și nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS, achiziționarea serviciilor solicitate au fost incluse într-un singur lot, cu toate că autoritățile contractante urmau să procure, atât servicii de transport date (internet/intranet), cât și servicii de televiziune digitală și respectiv supraveghere video (DETS Botanica).

29. Prin urmare, întreprinderile ce subcontractează serviciile solicitate în cadrul procedurilor de achiziție publică, întreprinderile care nu dețin documente confirmative (autorizații/licențe), de prestare a serviciilor solicitate pe numele acestora, care nu utilizează exclusiv tehnologia – fibră optică în cadrul transportului de date/servicii de internet și tehnologia - IPTV pentru televiziune digitală și nu pot oferi conexiunile de rezervă (back up), nu pot participa la procedurile de achiziție publică în cauză.

30. La nivel de substituibilitate a serviciilor ce urmează a fi achiziționate prin intermediul procedurilor de licitație publice exemplificate mai sus, autoritățile contractante nu au inclus în documentația de atribuire posibilitatea întreprinderilor de a subcontracta o parte din serviciile solicitate cât și posibilitatea de a prezenta autorizația (licența) de prestare a serviciilor solicitate pe numele unei alte entități decât participantul, respectiv a utiliza o altă tehnologie în cadrul transportului de date/servicii internet și, respectiv a televiziunii digitale și a conexiunilor de rezervă (back up), astfel că obiectul achizițiilor investigate nu poate fi substituibil cu alte produse din partea potențialilor ofertanți.

31. Așadar, în cadrul procedurilor de achiziție publică, concurența se realizează pentru piața concretă în volumul lucrărilor solicitate, termenele de execuție și în limita surselor financiare planificate în acest sens, adică a serviciilor de internet/intranet, transport date și de televiziune digitală solicitate prin prezentarea și a ofertelor corespunzătoare pentru procedurile de achiziție publică din partea întreprinderilor concurente.

32. Piața relevantă este considerat locul unde se confruntă cererea și oferta unor produse, lucrări sau servicii. Serviciile de transport date, internet/intranet și televiziune digitală nu pot fi achiziționate de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Buiucani, DETS Botanica, Ministerul Sănătății, decât, prin proceduri concurențiale de achiziții publice (licitații) organizate de autoritatea contractantă.

33. Concurența dintre întreprinderile ce prestează servicii de transport date, internet/intranet și televiziune digitală pentru autoritățile contractante: BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Buiucani, DETS Botanica, Ministerul Sănătății se realizează la licitații derulate în vederea desemnării întreprinderii câștigătoare.

34. Având în vedere loturile ce urmau a fi achiziționate de către autoritățile contractante în cadrul procedurilor de achiziție publică exemplificate supra, în sensul prezentei investigații, se definesc următoarele piețe relevante a produsului, după cum urmează:

35. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de BVC, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor de transport date (internet/intranet) pentru anul 2019.

36. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020.

37. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru anul 2020.

38. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de DETS Botanica, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica pentru anul 2019.

39. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de DETS Buiucani, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet/ intranet pentru Contabilitatea Centralizată, instituțiile preuniversitare, preșcolare, extrașcolare subordonate DETS Buiucani pentru anul 2019.

40. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1543494865411 din 29.11.2018, desfășurată de către MSMPS, piața relevantă a produsului se va defini ca accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru anul 2019.

2.2. Piața geografică relevantă

41. Piața geografică relevantă reprezintă zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

42. Conform prevederilor art. 30 alin. (2). lit. d) din Legea concurenței, în cazul aprovizionării consumatorilor prin licitații ai căror ofertanți sunt întreprinderile situate pe teritoriul Republicii Moldova, se consideră că piața geografică relevantă este teritoriul Republicii Moldova.

43. Prin urmare, piața geografică relevantă va fi determinată ca teritoriul Republicii Moldova.

44. În acest sens, piața relevantă va fi definită, după cum urmează:

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor de transport date (internet/intranet) pentru anul 2019 în cadrul licitației publice nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de BVC pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020, în cadrul licitației publice nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru anul 2020, în cadrul licitației publice nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica pentru anul 2019, în cadrul licitației publice nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de DETS Botanica pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor internet/intranet pentru Contabilitatea Centralizată, instituțiile preuniversitare, preșcolare, extrașcolare subordonate DETS Buiucani pentru anul 2019, în cadrul licitației publice nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de DETS Buiucani pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

- Accesul pe piața achiziționării serviciilor internet, în cadrul licitației publice nr. MD-1543494865411 din 29.11.2018 pentru anul 2019, desfășurată de MSMPS pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

III. Perioada supusă examinării

45. Perioada de timp supusă examinării este perioada inclusă între 27.11.2018, ca fiind data publicării primului anunț de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură și nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018, desfășurată de DETS Buiucani și până la data încheierii ultimului contract cu ofertantul câștigător și anume 04.12.2019 (data atribuirii contractului SA „Moldtelecom” în cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură).

46. Astfel, perioada de timp supusă investigării este: 27.11.2018-04.12.2019.

IV. Acte și fapte constatate

47. Prin scrisoarea nr. 4316 din 20.12.2019, Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) a sesizat Consiliul Concurenței referitor la posibilele semne de încălcare a legislației concurențiale admise de către BVC, DGETS, DETS Botanica, DETS Buiucani, Direcția Cultură și MSMPS de includere în documentația procedurilor de achiziție publică pentru procurarea serviciilor de transport date a cerințelor privind neadmiterea subcontractării serviciilor, prezentarea a trei licențe diferite: pentru internet prin fibra optică, televiziune și internet mobil, nedivizarea procedurii de achiziție pe loturi ci din contra, includerea într-un singur lot a serviciilor ce au coduri CPV separate, precum și alte condiții specifice pentru fiecare procedură de achiziție separat conform caietelor de sarcini elaborate de către autoritățile contractante.

48. AGER menționează că o parte din aceste achiziții sunt realizate cu încălcări de natură să favorizeze, în mod nejustificat, SA „Moldtelecom”. Autoritățile contractante, deseori indică cerințe nejustificate față de candidați care pot fi întrunite doar de SA „Moldtelecom”, contribuind astfel la reprimarea concurenței libere în domeniul serviciilor internet și monopolizarea pieței respective.

49. La caz, AGER comunică că restricționarea concurenței are loc prin includerea în caietul de sarcini a achizițiilor publice a mai multor tipuri de servicii ce necesită licențe (autorizații) distincte, pe care le deține numai SA „Moldtelecom”. Drept condiție obligatorie, autoritatea contractantă stabilește inadmisibilitatea contractării unei părți din servicii, astfel încât nici un alt operator economic nu are posibilitatea de a participa. Spre exemplu, AGER invocă că un număr mare de autorități contractante includ în același lot trei tipuri de servicii diferite: internet, internet mobil, televiziune digitală IPTV.

50. Mai mult ca atât, potrivit informațiilor din sesizare, în Republica Moldova sunt doar trei operatori economici care pot presta servicii de internet mobil: SA „Moldtelecom”, ÎM „Orange Moldova” SA și ÎM „Modcell” SA. Din cei trei operatori economici care dețin licență pentru servicii de telefonie mobilă/internet mobil, un singur operator economic din Republica Moldova deținea, la momentul desfășurării procedurilor de achiziții, licență pentru prestarea serviciilor de televiziune digitală IPTV și anume SA „Moldtelecom”, conform datelor din Registrul distribuitorilor de servicii media cu emisie prin cablu în sistemul IPTV, ținut de Consiliul Audiovizualului (în continuare - CA).

51. Astfel, urmează a fi analizate specificațiile incluse de către autoritățile contractante în documentația de atribuire pentru procedurile de achiziție publică ce fac obiectul investigației.

52. Cu referire la procedura de achiziție publică nr. MD-1544620605727, desfășurată de către BVC, unde urmau a fi procurate servicii de transport date (internet/intranet), pentru anul 2019, autoritatea contractantă a stabilit următoarele specificații tehnice, standarde de referințe pentru lotul: servicii de transport date internet/intranet pentru anul 2019, 5 subloturi, după cum urmează:

53. Pentru sublotul nr. 1: Transport date serviciile centrale au fost solicitate:

- Viteză de acces resurse Internet 200/200 Mbps
- Viteză de acces resurse locale 1/1 Gbps
- Trafic nelimitat atât la accesarea resurselor Internet, cât și locale
- Tehnologia utilizată: Fibră optică

54. Pentru sublotul nr. 2: Transport date Posturile vamale au fost solicitate:

- Viteză de acces resurse Internet 50/50 Mbps
- Viteză de acces resurse locale 100/100 Gbps
- Trafic nelimitat atât la accesarea resurselor Internet, cât și locale.
- Tehnologia utilizată: Fibră optică.

55. Pentru sublotul nr. 3: Transport date Posturile vamale au fost solicitate:

- Viteză de acces resurse Internet 50/50 Mbps
- Viteză de acces resurse locale 100/100 Gbps
- Trafic nelimitat atât la accesarea resurselor Internet, cât și locale.
- Tehnologia utilizată: WIFI direcționat.

56. Pentru sublotul nr. 4: Servicii IPTV au fost solicitate:

- Servicii de televiziune digitală, cel puțin 50 posturi TV, inclusiv posturi autohtone

57. Pentru sublotul nr. 5: Servicii Transport Date de rezervă (back-up 3G/4G) au fost solicitate:

Viteză de acces resurse Internet până la 150 Mbps

Viteză de acces resurse Intranet până la 150 Mbps

Trafic minim 12 GB

10 Modeme 3G/4G WiFi incluse, care vor fi transmise în proprietate

58. Suplimentar, BCV a stabilit următoarele condiții:

-Autorizație (licența) de prestare a serviciilor de televiziune digitală, emis pe numele Participantului

-Autorizație (licența) de prestare a serviciilor de internet mobil (3G sau 4G), emis pe numele Participantului

-Nu se acceptă subcontractarea serviciilor

59. La caz, unica întreprindere care a depus oferta la procedura de achiziție publică, pusă în discuție, a fost SA „Moldtelecom” în sumă de 540 830.00 lei, fiind desemnată drept câștigătoare.

60. Subsidiar, se observă că, deși BVC procură nu doar servicii de transport date (internet/intranet), dar și servicii de televiziune digitală, servicii ce au coduri CPV diferite, autoritatea contractantă le-a inclus într-un singur lot.

61. Referindu-ne la procedura de achiziție publică nr. MD-1574864784091, desfășurată de către Direcția Cultură, unde urmau a fi procurate servicii de internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020, autoritatea contractantă a stabilit următoarele specificații tehnice, standarde de referințe, după cum urmează:

- 2 conexiuni televiziune digitală IPTV, minimum 70 canale TV

- Fibră optică; IP statice “albe” din diferite plaje; Toate porturile deschise; Viteza garantată: Extern: Download - 100 MB Minimum; Upload: 100 MB Minimum. Moldova: Download – 1 GB; Upload: 1GB Minimum. Trafic nelimitat

- Echipament Wi-Fi router – oferit în comodat, pe durata contractului

- 5 conexiuni de rezervă mobilă de acces la internet, trafic internet inclus (min 20GB/lunar) modem 3G/4G (5 buc.)

62. Suplimentar, Direcția Cultură a stabilit următoarele condiții:

- Licențe, autorizații de prestare a tuturor serviciilor solicitate (internet prin fibră optică, televiziune, internet mobil), confirmat prin aplicarea semnăturii digitale a participantului

- Subcontractarea serviciilor nu se admite

- Fiabilitate și stabilitate minima de 97% pentru fiecare conexiune Internet prin fibră optică

63. Totodată, deși autoritatea contractantă procura nu doar servicii de internet, dar și servicii de televiziune digitală, servicii ce au coduri CPV diferite, Direcția Culturală le-a inclus într-un singur lot.
64. În cadrul procedurii de achiziție publică puse în discuție au fost depuse două oferte, cea a SRL „StarNet Soluții” în valoare de 172 196.64 lei și, respectiv cea a SA „Moldtelecom” în valoare de 178 500.00 lei. Cu toate că oferta de preț a SRL „StarNet Soluții” era mai mică, acesta nu se încadra conform criteriilor stabilite de autoritatea contractantă privitor la interzicerea subcontractării serviciilor, precum și prezența licențelor, autorizațiilor de prestare a tuturor serviciilor solicitate, câștigător fiind desemnat SA „Moldtelecom.
65. SRL „StarNet Soluții” a contestat la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (în continuare - ANSC), procedura de achiziție în cauză, însă prin Decizia nr. 03D-755-19 din 11.12.2019, ANSC a restituit fără examinare în fond contestația depusă, pe motiv că procedura de achiziție publică contestată este una de valoare mică.
66. Pentru procedura de achiziție publică MD-1574232714029, desfășurată de către DGETS, unde urmau a fi procurate servicii de internet pentru anul 2020, autoritatea contractantă a stabilit pentru cele 8 subloturi: Servicii internet - școli sportive (2 subloturi), centre profesionale (3 subloturi), licee (2 subloturi), gimnazii (2 subloturi), aparat (2 subloturi) și respectiv servicii Internet – backup (un sublot), următoarele specificații tehnice, standarde de referințe după cum urmează:
- Viteză de acces resurse Internet: 50/50 Mbps(download/upload) trafic nelimitat
 - Viteză de acces resurse locale 100/100 Mbps(download/upload)
- Servicii de televiziune cu cel puțin 70 posturi TV
- Tehnologia 3G sau 4G, trafic Internet inclus 10 GB/lunar
67. Suplimentar, DGETS a stabilit următoarele condiții:
- Autorizații (licențe) de prestare a tuturor serviciilor solicitate, eliberate pe numele participantului (internet, televiziune, internet backup 3G sau 4G)
 - Subcontractarea serviciilor nu se admite
 - Operatorul va asigura prestarea serviciilor transport date pentru 60 de puncte doar prin intermediul tehnologiei de conexiune fixă, și anume:Fibră optică
 - Operatorul economic va asigura 2 conexiuni de rezervă prin tehnologia 3G sau 4G cu echipament inclus, trafic internet inclus 10GB/lunar

- 68.** La fel, ca și în cazul procedurilor de achiziție publică sus-menționate, serviciile achiziționate nu au fost împărțite pe loturi.
- 69.** În cadrul acestei proceduri de achiziție publică oferta a fost depusă doar o singură întreprindere, SA „Moldtelecom”, în valoare de 499 000 lei, fiind desemnată drept câștigătoare.
- 70.** Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-12-04-000125-1, desfășurată de către DETS Botanica, unde urmau a fi procurate servicii internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica pentru anul 2019, 69 buc. (pentru 69 de instituții), autoritatea contractantă a stabilit următoarele specificații tehnice, standarde de referințe, după cum urmează:
- Pentru sublotul nr. 1: Contabilitatea DETS Botanica:
 - Viteza Internet minimă garantată de 500/500 Mbps nelimitat
 - Viteza Intranet nu mai mică de 1000/1000 Mbps
 - Trafic inclus: nelimitat
 - Televiziune digitală nu mai puțin de 120 de posturi
 - Supraveghere video
- 71.** Pentru sublotul nr. 2: Pentru instituțiile subordonate autorităților contractante:
- Viteza Internet nu mai mică de 200/200 Mbps nelimitat
 - Viteza Intranet nu mai mică de 1000/1000 Mbps
 - Trafic inclus: nelimitat
 - Televiziune digitală nu mai puțin de 70 de posturi
 - Supraveghere video
- 72.** Suplimentar, DETS Botanica a stabilit că operatorul economic va asigura prestarea serviciilor doar prin intermediul tehnologiilor în conexiune fixă, și anume: Fibră optică.
- 73.** Ca și în cazul procedurilor de achiziție publice precedente, oferta a fost depusă doar de către un singur ofertant, SA „Moldtelecom”, în valoare de 300 000 lei, fiind desemnat drept câștigător.
- 74.** Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-11-27-000001-1, desfășurată de către DETS Buiucani, unde urmau a fi procurate servicii internet/intranet pentru Contabilitatea centralizată, instituțiile preuniversitare, preșcolare, extrașcolare subordonate DETS Buiucani pentru anul 2019, autoritatea contractantă a stabilit următoarele specificații tehnice, standarde de referințe, după cum urmează:
- Pentru sublotul nr. 1: Servicii Internet DETS Buiucani (contabilitatea centralizată):
 - Viteză de acces resurse Internet 200/200 Mbps (download/upload)

- Viteză de acces resurse locale: 1/1 Gbps (download/upload)
- Trafic nelimitat atât la accesarea resurselor internet, cât și locale;
- Televiziune digitală 120 posturi

75. Pentru sublotul nr. 2: Servicii Internet instituții preuniversitare, preșcolare, extrașcolare:

- Viteză de acces resurse Internet 40/40 Mbps (download/upload)
- Viteză de acces resurse locale: 100/100 Gbps (download/upload)
- Trafic nelimitat atât la accesarea resurselor internet, cât și locale

76. Suplimentar, DETS Buiucani a stabilit că operatorul va prezenta licența prestării de servicii internet mobil (3G sau 4G), confirmată prin semnătura și ștampila participantului.

77. La caz, oferta a fost depusă doar de către un singur ofertant, SA „Moldtelecom”, în valoare de 300 000 lei, fiind desemnat drept câștigător.

78. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1543494865411, desfășurată de către MSMPS, unde urmau a fi procurate Servicii informaționale pentru anul 2019, autoritatea contractantă a stabilit următoarele specificații tehnice, standarde de referințe, după cum urmează:

- Prestarea serviciilor – 24 ore/365 de zile
- Numărul utilizatorilor conectați la serviciul - 1-2 persoane pentru locul de muncă asistentului social (nivel „primăria”), iar pentru oficiul teritorial (nivel „raion”)- 5-20 de persoane
- Trafic nelimitat
- Viteză de tip „upload” – 1 Mbps pentru locul de muncă asistentului social (nivel „primăria”), pentru oficiul teritorial (nivel „raion”)- 50 Mbps, iar pentru oficiul central - 100 Mbps
- Viteză de tip „download” - 4 Mbps pentru locul de muncă asistentului social (nivel „primăria”), pentru oficiul teritorial (nivel „raion”)- 50 Mbps, iar pentru oficiul central - 1 GB
- Pentru locul de muncă asistentului social (nivel „primăria”) - Interfața pentru conectarea echipamentului utilizatorului – Ethernet, iar pentru oficiul teritorial (nivel „raion”)- Interfața pentru conectarea echipamentului utilizatorului – Ethernet tip de echipament pentru conectarea – Router IP adresa – statică
- Echipamentul necesar urmează a fi inclus în suma totală a ofertei și la necesitate înlocuirea echipamentelor defectate în timp de 72 de ore din contul companiei prestatoare de servicii pe toată durata contractului
- Se solicită conectarea prioritară prin conexiuni liniare fizice

79. Suplimentar, MSMPS a stabilit că subcontractarea serviciilor nu se permite.

80. La caz, oferta a fost depusă doar de către un singur ofertant, SA „Moldtelecom”, în valoare de 2 705 400 lei, fiind desemnat drept câștigător.

81. Examinând procedurile de achiziții publice menționate supra, observăm că în caietele de sarcini, autoritățile contractante au stabilit un șir de cerințe obligatorii care pot limita dreptul altor întreprinderi de a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziții publice puse în discuție, unicul ofertant ce întrunește toate condițiile, fiind SA „Moldtelecom”.

82. Așadar, pentru calificarea la procedurile de achiziție publică puse în discuție, ofertanții trebuie să prezinte următoarele cerințe stabilite în caietele de sarcini, potrivit tabelului 1.

Tabelul 1.

Nr .	Autoritatea contractantă, Nr. și data procedurii de achiziție publică.	Cerințe stabilite în caietele de sarcini pentru calificarea la procedurile de achiziții publice investigate.					
		Interzicerea subcontractării	Achiziționarea serviciilor într-un singur lot	Prezența (autorizații/ licențe) de prestare a serviciilor solicitate pe numele participantului.	Utilizarea exclusivă a tehnologiei – fibră optică	Utilizarea exclusivă a tehnologiei – IPTV	Asigurarea conexiuni-lor de rezervă
1.	nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de către BVC	✓	✓	✓	✓	✓	
2.	nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019 desfășurată de Direcția Cultură	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS.	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.	nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018, desfășurată de DETS Botanica		✓		✓	✓	
5.	nr. MD-2018-11-27-000001-1, desfășurată de DETS Buiucani		✓	✓		✓	
6.	MD-1543494865411 din 29.11.2018, desfășurată de MSMPS.	✓					

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului de investigație

83. Examinarea cerințelor din caietele de sarcini ale autorităților contractante expuse în tabel, atestă următoarea situație.

a) interzicerea subcontractării și achiziționarea serviciilor într-un singur lot

84. La solicitările Consiliului Concurenței cu referire la cerința interdicției subcontractării, dar și a nedivizării pe loturi a serviciilor ce urmau a fi achiziționate, autoritățile contractante, au argumentat includerea acestor cerințe după cum urmează.

85. BVC a menționat că, împărțirea pe loturi nu este rentabilă, nefiind acceptabilă prezența a mai multor operatori care prestează servicii de aceeași gamă. Serviciile IPTV și transport date sunt din aceeași categorie. Subcontractarea nu se acceptă din considerentul eliminării netransparenței și manevrelor malițioase la nivel de contractare privind prestarea serviciilor necesare. În cazul în care sunt mai mulți subcontractanți, crește direct prețul și termenul de remediere al incidentelor (scrisoarea nr. 170 din 17.01.2020).

86. Direcția Cultură a specificat că nu au fost împărțite serviciile pe loturi, în scopul utilizării eficiente a resurselor financiare, iar condiția de interzicere a subcontractării a fost inclusă în scopul minimizării riscurilor pentru autoritatea contractantă. Totodată, autoritatea contractantă consideră relevant ca serviciile televiziune + internet să fie asigurate de același operator, prin intermediul unui singur cablu de conectare, garantând utilizarea calitativă a serviciilor (scrisoarea nr. 173 din 17.01.2020)

87. DGETS a notat faptul că, în scopul asigurării prestării calitative a tuturor serviciilor solicitate, serviciile (internet și TV), urmează a fi prestate de către același operator, prin intermediul unui singur cablu de conectare la aceeași adresă, pentru a evita diferite situații neplăcute, în special în perioada examenelor, testelor, diferitor transmisiuni on-line etc.

88. Autoritatea contractată a mai punctat că pe parcursul utilizării serviciilor solicitate, s-a constatat că furnizarea tuturor serviciilor necesare de același operator de comunicații electronice garantează utilizarea calitativă a serviciilor și minimizarea problemelor tehnice în prestarea lor și permite minimizarea costurilor aferente utilizării serviciilor (scrisoarea nr. 201 din 17.01.2020).

89. DETS Botanica a comunicat că împărțirea pe loturi nu este posibilă din punct de vedere tehnic deoarece în aceeași procedură sunt incluse servicii cu coduri CPV diferite: Servicii internet/intranet – 72400000-4; Servicii de televiziune digitală - 9222400-7. Sistemul SIA RSAP (MTender) permite publicarea procedurii pe loturi atunci când toate loturile au același Cod CPV. În scopul asigurării prestării calitative a tuturor serviciilor solicitate este necesar ca toate serviciile date (internet și TV) să fie asigurate de un singur operator, prin intermediul unui singur cablu de conectare

cu aceeași adresă, deoarece divizarea locațiilor în mai multe loturi ar crea impedimente și dificultăți în utilizarea calitativă a serviciilor, iar divizarea pe loturi ar majora și costul total al serviciilor utilizate (scrisoarea DETS Botanica nr. 01-15/227 din 27.05.2020).

90. În scrisoare se mai specifică că achiziționând servicii internet/intranet și televiziune digitală printr-un lot pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica s-au economisit bani publici: pentru conectarea internet/intranet și televiziune digitală separat au fost stabilite taxe de conectare, începând de la 3000 lei până la 6000 lei, iar achiziționând printr-un lot aceste servicii, conectarea a fost propusă gratis. Într-o rețea privată proiectată pentru IPTV providerul poate garanta calitatea serviciului (dacă prestatorii/furnizorii de servicii ar fi fost selectați din diferite companii, s-ar majora cost/preț și s-ar micșora răspunderea pentru serviciile prestate) (scrisoarea nr. 3634 din 19.08.2020).

91. Reprezentanții MSMPS au argumentat că împărțirea pe loturi a obiectului achiziției menționate nu este posibilă, deoarece acesta reprezintă un singur tip de serviciu pentru un singur sistem informațional automatizat. Concomitent, reieșind din importanța sistemului informațional automatizat vizat, în vederea asigurării garanțiilor sociale lunare oferite de stat familiilor în dificultate, precum și anumite riscuri care pot apărea ca urmare a subcontractării serviciilor de internet, se consideră inoportună subcontractarea serviciilor (scrisoarea nr. 255 din 21.01.2020).

92. În acest context, prin scrisorile nr. AAP-08/303-1804, nr. AAP-08/301-1802 și nr. AAP-08/302-1803 din 23.09.2020, au fost solicitate opiniile ÎM „Orange Moldova” SA, SRL „StarNet Soluții” și ÎM „Moldcell” SA referitor la interzicerea subcontractării serviciilor ca condiție obligatorie în cadrul desfășurării procedurilor de achiziții publice, la fel, posibilitatea și rentabilitatea în cazul divizării pe loturi a serviciilor solicitate de către autoritățile contractante vizate în cadrul procedurilor de achiziții publice desfășurate de aceștia. Ca răspuns, SRL „StarNet Soluții” a menționat că interzicerea subcontractării nu este argumentată din punct de vedere tehnic și nici din punct de vedere al calității respectării cerințelor contractuale, legate de prestarea serviciilor conform caietului de sarcini. În toate cazurile procedura ar trebui să respecte condițiile Documentului Unic de Achiziții European (DUAЕ). Acesta reprezintă o declarație pe proprie răspundere, care conține dovezi preliminare și înlocuiește certificatele eliberate de autoritățile publice sau de părți terțe. Făcând referire la acest document, se indică asupra faptului că acesta stabilește expres rubrica ce conține informația privind subcontractanții, pe ale căror capacități operatorii economici se bazează.

93. Cu referire la posibilitatea și rentabilitatea divizării pe loturi a serviciilor solicitate în cadrul procedurilor de achiziții publice, SRL „StarNet Soluții” a subliniat că divizarea pe loturi, unde va figura doar un tip de servicii și legat de

raion va oferi posibilitatea agenților economici locali să participe la licitații, fapt ce va spori rentabilitatea și concurența între participanți, reieșind din tipul de serviciu care are cod CPV diferit, după cum s-a expus și ANSC (nr. 4039 din 07.10.2020).

94. ÎM „Orange Moldova” SA a comunicat că gruparea într-un singur lot a serviciilor de transport date/Internet și de televiziune, pe de o parte, și a serviciului Internet mobil, pe de altă parte, în combinație cu interdicția de subcontractare a serviciilor, exclude concurenții care oferă doar serviciul Internet mobil (de exemplu - ÎM „Moldcell” SA) și a concurenților care oferă doar servicii de transport date/internet și televiziune (de exemplu, SRL „StarNet Soluții” și „Arax-Impex” SRL). Mai mult ca atât, serviciul Internet mobil a fost contractat în calitate de conexiune de rezervă (back up). În mod evident, contractarea conexiunilor de rezervă de la alt furnizor decât cel care oferă conexiunile de bază ar reduce riscul indisponibilității accesului la servicii pentru autoritatea contractantă.

95. În scrisoare se mai indică că gruparea într-un singur lot a serviciilor transport date/internet și a celor de televiziune, în combinație cu interdicția de subcontractare a serviciilor, exclude concurenții care pot oferi doar un tip de servicii solicitate, dar nu pot oferi și celălalt tip de servicii solicitate din diverse motive (de exemplu, nu au acoperire suficientă, nu folosesc tehnologia solicitată, nu pot oferi vitezele de acces la internet solicitate). Totodată, achiziționarea serviciilor într-un singur lot care cuprinde întreg teritoriul țării, în combinație cu interdicția de subcontractare a serviciilor, exclude concurenții ale căror rețea nu acoperă toate locațiile solicitate cu tehnologia solicitată. În orașele mari și în mai multe centre raionale există cel puțin alți 3-4 furnizori care ar putea oferi asemenea servicii (de exemplu ÎM „Orange Moldova” SA, SRL „StarNet Soluții”, „Arax-Impex” SRL) (scrisoarea nr. 4078 din 13.10.2020).

96. În același context, în opinia ÎM „Orange Moldova” SA, caietele de sarcini menționate conțin și alte clauze anticoncurențiale, după cum ar fi: parametrii tehnici adaptați la oferta unui furnizor (BVC, DGETS și DETS Botanica, Direcția Cultură), echipamentul terminal de anumit model (BVC), achiziționarea serviciilor într-un lot național (BVC, MSMPS), termenul scurt de conectare a locațiilor (BVC, DGETS și DETS Botanica, Direcția Cultură, MSMPS).

97. Astfel, potrivit ÎM „Orange Moldova” SA termenul foarte scurt pentru conectarea locațiilor de furnizare a serviciilor (de regulă 10 sau 14 zile de la semnarea contractului), în combinație cu numărul mare de locații solicitate (BVC-35 de locații amplasate pe întreg teritoriul țării, MSMPS-923 locații amplasate pe întreg teritoriul țării, DGETS-60 locații), exclud efectiv concurenții SA „Moldtelecom”, deoarece aceștia nu dispun de capacități suficiente pentru a conecta într-un termen atât de scurt un număr atât de mare de locații, mai ales în regiuni. SA „Moldtelecom” are deja toate locațiile respective conectate, deoarece a furnizat

asemenea servicii autorităților contractante respective până la anunțarea procedurilor de achiziții publice.

98. La fel, impunerea obligației de a instala echipamente terminale (modem sau router) de anumit model (a se vedea caietul de sarcini al BVC), impune concurenței să facă o comandă specială pentru asemenea echipamente de la producătorii sau distribuitorii acestora pentru un singur client. De regulă, asemenea partide limitate nu se livrează, deoarece acest lucru este inefficient din punctul de vedere a costurilor.

99. Condițiile comerciale (vitezele de acces la internet), cuprinse în caietele de sarcini sunt copiate după condițiile ofertelor publice ale SA „Moldtelecom”, în lipsa unei necesități reale pentru o asemenea capacitate a serviciului. De exemplu, pentru traficul internet mobil (gratuit), extra abonament, se solicită viteze de 256/512 kbps (download/upload), așa cum prevede oferta SA „Moldtelecom”. ÎM „Orange Moldova” SA oferă viteze de 512/128 kbps (download/upload), iar ÎM „Moldcell” SA oferă viteza de 256/128 kbps. Așa tip de viteze nu se dimensionează pentru fiecare client individual, ci per rețea sau plan tarifar. Astfel, asemenea condiție exclude din competiție ÎM „Orange Moldova” SA și ÎM „Moldcell” SA, chiar dacă nu există o justificare pentru asemenea viteză extra abonament minimă. Concomitent, caietul de sarcini al DETS Botanica cere viteze de 500/500 Mbps (download/upload) pentru acces la Internet și 1 Gbps/1 Gbps (download/upload) pentru acces la Internet pentru licee, gimnazii, școli primare, grădinițe, bazin de înot, tabără de odihnă. Caietul de sarcini al DGETS cere viteze de 100/100 Mbps și 200/200 Mbps (download/upload) pentru acces la Internet și 100/100 Mbps și 1 Gbps/1 Gbps (download/upload) pentru acces la Intranet pentru licee, centre profesionale și aparatul central. De regulă, asemenea viteze, în special upload pot fi atinse doar cu rețea (ultima milă) bazată pe tehnologia FTTH (fibră optică), utilizată de SA „Moldtelecom”. Unele tehnologii alternative (de exemplu Radio Ethernet) ar putea oferi asemenea capacitate, însă doar la un cost de câteva ori mai mare. Totuși, este greu de crezut că aceste instituții ar avea nevoie de o asemenea capacitate (nivel de performanță) a rețelei. Ca rezultat, astfel de condiții exclud concurenții care oferă servicii echivalente prin intermediul altor tehnologii sau printr-o combinație de tehnologii, cu viteze de acces la Internet mai mici, dar suficiente pentru necesitățile reale ale utilizatorilor în cauză.

100. În scrisoare se mai subliniază că obligația de a deține serviciu de suport tehnic în fiecare centru raional exclude din concurs toți concurenții SA „Moldtelecom”, deoarece aceștia nu dețin nici rețea, nici serviciu suport tehnic în toate centrele raionale. SA „Moldtelecom” dispune de asemenea servicii, organizate încă în perioada când acesta constituia monopol de stat.

101. Cu referire la cerința privind interzicerea subcontractării, ÎM „Moldcell” SA a informat despre faptul că acesta nu deține infrastructura necesară pentru acoperirea teritorială cu servicii IPTV (de exemplu), spre deosebire de SA „Moldtelecom”.

102. Respectiv, din motiv că un jucător deține infrastructura necesară și o poziție dominantă privind prestarea anumitor servicii de comunicații electronice, pe care alți jucători nu o dețin, interzicerea subcontractării acestor servicii ar fi o acțiune incorectă și ar limita accesul abonaților la diverse servicii de la un anumit furnizor, pe care abonatul îl alege în mod liber și nerestricționat.

103. Mai mult ca atât, odată ce subcontractarea este interzisă, un furnizor care nu deține careva servicii în portofoliul său, ar fi apriori, într-o poziție dezavantajată față de alți furnizori care au aceste servicii în portofoliile sale și nu ar avea posibilitatea de a participa la diverse licitații organizate de autorități și invers.

104. Astfel, că în cazul în care subcontractarea este permisă, divizarea pe loturi a serviciilor solicitate nu mai este rentabilă (scrisoarea nr. 4148 din 23.10.2020).

105. În altă ordine de idei, în contextul afirmațiilor DETS Botanica, precum că împărțirea pe loturi nu a fost posibilă din considerente tehnice și anume că serviciile de internet/intranet și televiziune digitală au coduri CPV diferite, astfel că sistemul SIA RSAP (MTender) permite împărțirea pe loturi doar atunci când toate loturile au același cod CPV, Consiliul Concurenței a solicitat Agenției Achiziții Publice furnizarea informației referitor la posibilitatea împărțirii pe loturi separate a unei proceduri de achiziție publică în cadrul căreia se regăsesc servicii solicitate de către autoritatea contractantă ce au coduri CPV diferite (scrisoarea nr. AAP-02/83-588).

106. Drept răspuns, Agenția Achiziții Publice a informat că potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 339/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind Vocabularul comun al achizițiilor publice (CPV), autoritatea contractantă identifică în cadrul procedurilor de achiziții publice, codul CPV care să descrie cel mai apropiat necesitatea acestuia (pct. 12), iar în cazurile în care necesitățile autorității contractante urmează a fi descrise utilizând mai multe coduri CPV dintr-o clasă sau categorie, atunci la descrierea obiectului achiziției se va aplica codul categoriei corespunzătoare sau clasei, după caz (pct. 14). Cadrul normativ în vigoare nu prevede o limitare a autorității contractante privind aplicarea codurilor CPV diferite în dependență de bunurile, lucrările sau serviciile solicitate (scrisoarea nr. 2537 din 29.04.2021).

107. Totuși, în partea ce ține de SIA RSAP (MTender) și funcționalitatea acestuia, se atestă o restricție funcțională care nu permite indicarea în sistem a codurilor CPV ce fac parte din diferite diviziuni și grupe, astfel creând dificultăți autorităților contractante, atunci când în cadrul unei proceduri de achiziție publică urmează să fie procurate concomitent bunuri, lucrări și servicii ale căror coduri CPV

sunt diferite. Pentru a putea desfășura procedura de achiziție publică, autoritatea contractantă este nevoită să indice coduri CPV din aceeași grupă.

108. Agenția Achiziții Publice a mai notat faptul că administratorul SIA RSAP (MTender) – Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe (CTIF) cunoaște despre această deficiență funcțională și urmează să ia măsuri de înlăturare a ei în viitorul apropiat.

109. Cu privire la cerința privind interdicția subcontractării, Consiliul Concurenței a solicitat Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare - ANRCETI), informații privind obligativitatea prestării serviciilor (internet, internet mobil și IPTV) de către un singur operator sau posibilitatea prestării acestora de către diferiți furnizori (scrisoarea nr. AAP-02/179-1243 din 19.06.2020).

110. În acest context, cu referire la raportul de cost-eficiență în cazul prestării acelorași servicii de către același furnizor sau furnizori diferiți, ANRCETI a comunicat că datorită convergenței tehnologiilor și serviciilor de comunicații electronice, în cazul furnizării de pachete servicii într-un coș, furnizorii beneficiază de economii de gamă și de densitate, astfel încât costurile lor medii să fie mai scăzute decât în cazul oferirii separate a serviciilor. Totuși, măsura în care costurile de rețea și de operare sunt pasate de către furnizor utilizatorului prin oferta de servicii reprezintă un subiect prea amplu. De regulă, sunt o mulțime de factori care determină decizia de formare a ofertei furnizorului: concurența generală și concurența posibilă la locația specifică (în cazul unei oferte individualizate), nivelul prețurilor ce se formează pe piață în rezultatul concurenței, solicitarea individuală și capacitatea de a o satisface, costurile medii, costurile incrementale, strategia de atragere și reținere a clienților etc. (scrisoarea nr. 3297 din 27.07.2020).

111. În scrisoare se mai indică că în privința costurilor suportate de utilizator la alegerea între opțiunea achiziționării serviciilor într-un singur coș și opțiunea formării unui coș de servicii obținute de la câțiva furnizori, acestea pot fi apreciate cu exactitate doar ca urmare a analizei ofertelor de servicii pentru cazul în parte. De asemenea, este util de ținut cont și de costurile interne ale utilizatorului în cazul alegerii între 2 opțiuni, care ar putea să difere în funcție de infrastructura internă deja existentă, de capacitățile de gestionare a serviciilor primite.

112. Referitor la obligativitatea includerii în caietele de sarcini de către autoritățile contractante a prevederii referitor la posibilitatea/dreptul de asociere de către operatorii economici în vederea depunerii unei oferte, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 131/2015 cu privire la achizițiile publice, care statuează că operatorii economici au dreptul de a se asocia în scopul prezentării ofertelor și/sau de a se prezenta în calitate de ofertanți asociați, precum și a condițiilor în care autoritățile contractante pot include în caietele de sarcini

specificații privind interdicția subcontractării, Agenția Achiziții Publice a comunicat că dreptul de asociere este prevăzut de art. 16 alin. (3) din Legea nr. 131/2015 și nu poate fi îngădit de autoritatea contractantă, acesteia revenindu-i posibilitatea de a impune anumite condiții ale acestei asocieri, dar cu stricta respectare a principiilor achizițiilor publice, și în special a principiului proporționalității. Omiterea mențiunii exprese în documentația de atribuire a dreptului la asociere, precum și omiterea indicării unor condiții specifice, nu poate constitui o interdicție în acest sens, operatorii economici fiind liberi de a prezenta oferte în asociere. În partea ce se referă la modalitatea de îndeplinire a condițiilor de prezentare a ofertelor în asociere, în situația în care autoritatea contractantă nu a stabilit în mod expres în documentația de atribuire careva cerințe legate de situația economică și financiară sau de capacitățile tehnice și profesionale, potrivit pct. 93 al Hotărârii Guvernului nr. 638/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile de lucrări (în cazul achiziției de lucrări) și pct. 39-43 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 115 din 15.09.2021 cu privire la aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor de bunuri și servicii, în cazul unei asocieri, cerințele menționate mai sus pot fi îndeplinite prin cumul proporțional sarcinilor ce revin fiecărui asociat (scrisoarea parvenită de la Agenția Achiziții Publice nr. 27-74-258 din 23.03.2022).

113. În aceeași ordine de idei, SRL „StarNet Soluții” a menționat faptul că nu a participat cu o ofertă în cadrul procedurilor de achiziție publică puse în discuție din considerentul indicării de către autoritățile contractante în caietul de sarcini a mențiunii privind interdicția subcontractării. Totodată, SRL „StarNet Soluții” mai indică că a analizat posibilitatea asocierii cu alți operatori în vederea prezentării unei oferte, însă în anunțurile de participare a fost indicată expres condiția interdicției subcontractării. Se mai specifică că, SA „Moldtelecom” nu este cointerestat în asocierea cu alți operatori, reieșind din faptul că este principalul concurent pe piața serviciilor de acces la puncte fixe, fiind operator istoric ce deține infrastructuri dificil de duplicat și poziția dominantă incontestabilă pe piața națională, are capacitatea de a contracta, submina sau compensa orice posibilă poziție dominantă a unei alte întreprinderi, atât la nivel național, cât și local având posibilitatea de a grupa 5 servicii fixe și mobile (internet fix și mobil, telefonie fixă și mobilă, IPTV) într-un pachet sau diferite combinații. Prin unificarea loturilor și lipsa unui interes de separare, precum și neadmiterea subcontractării de către autoritățile contractante, ai altor operatori în afară de SA „Moldtelecom” nu au posibilitatea reală să participe alți competitori la procedurile de achiziții publice pentru procurarea serviciilor de comunicații electronice (scrisoarea nr. 14/138 din 17.03.2022).

114. ÎM „Moldcell” SA comunică că, în calitate sa de furnizor al comunicațiilor electronice, nu deține infrastructura necesară pentru acoperirea teritorială cu servicii de IPTV, spre deosebire de SA „Moldtelecom”, iar un furnizor,

care nu deține careva servicii în portofoliul său, este a priori într-o poziție dezavantajată față de alți furnizori care dispun de aceste servicii pentru participarea la diverse licitații, organizate de autorități contractante (scrisoarea nr. 14333-03/22 din 18.03.2022).

115. Tot cu privire la acest subiect, ÎM „Orange Moldova” SA relatează că în cadrul procedurilor de achiziție publică puse în discuție, asocierea cu alți operatori economici în conformitate cu art. 16 alin. (3) al Legii nr. 131/2015 nu este o opțiune viabilă din punct de vedere practic și economic din considerentele:

116. Rețeaua de transport date/ Internet prin fibră optică a ÎM „Orange Moldova”, de regulă nu acoperă toate locațiile solicitate, iar în unele locații nu există nici un agent economic, în afară de SA „Moldtelecom” care să le acopere cu asemenea rețea.

117. Serviciile de transport date/Internet și serviciile de televiziune sunt prestate la o locație prin aceeași conexiune. Prestarea acestor servicii în mod separat de furnizori diferiți face necesară instalarea a două conexiuni paralele la aceeași locație, fapt care complică și crește considerabil costurile furnizării acestor servicii.

118. Chiar dacă s-ar găsi ofertanți asociați pentru toate locațiile solicitate, gestionarea unui asemenea contract cu mai mulți furnizori ar fi foarte complicată în ceea ce privește conectarea sincronă a tuturor locațiilor, asigurarea calității serviciilor furnizate pentru locațiile deservite de diferiți furnizori, facturarea și achitarea separată a serviciilor prestate la diferite locații de către diferiți furnizori. Nici o autoritate contractantă nu și-ar dori să încheie un asemenea contract.

119. Potențialii ofertanți asociați sunt concurenții ÎM „Orange Moldova” SA și fiecare parte este interesată de păstrarea confidențialității ofertelor sale și altor informații atribuite la secret comercial și promovarea anume a propriilor servicii, dar nu ale concurenților.

120. Termenul pentru elaborarea și prezentarea ofertelor comune, după ce sunt publicate cerințele și criteriile de calificare este foarte scurt (scrisoarea ÎM „Orange Moldova” SA nr. 11084 din 21.03.2022).

121. Cu referire la subcontractare, Agenția Achiziții Publice reține că legislația cu privire la achizițiile publice nu stabilește careva condiții specifice privind interdicția subcontractării (scrisoarea nr. 27/74-224 din 23.03.2022).

122. Cu privire la interzicerea subcontractării serviciilor achiziționate se constată următoarele.

123. La acest subiect, evidențiem faptul că oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, conform necesităților obiective ale acestora. În acest sens, autoritatea contractantă a stabilit cerința privind interzicerea subcontractării, cerință care nu excede cadrul legal,

ofertanții având posibilitatea să depună o ofertă în asociere, poziție susținută și de Agenția Achiziții Publice, care menționează că legislația cu privire la achizițiile publice nu stabilește careva condiții privind interdicția subcontractării. Mai mult ca atât, Agenția Achiziții Publice a subliniat că omiterea mențiunii exprese în documentația de atribuire a dreptului la asociere, precum și omiterea indicării unor condiții specifice, nu poate constitui o interdicție, în acest sens, operatorii economici au posibilitatea de a prezenta oferte în asociere.

124. Astfel, ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA și SRL „StarNet Soluții” au avut posibilitatea efectivă de a depune o ofertă în asociere, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 131/2015, pentru a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziții publice puse în discuție.

125. Totodată, considerăm aplicabile și prevederile Legii nr. 131/2015, care stipulează o procedură specifică de soluționare a contestațiilor pe marginea procedurilor de achiziție publică, iar reclamantul a avut posibilitatea reală de a depune o contestație în termen către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor în cazul dezacordului cu cerințele stabilite în cadrul caietului de sarcini. La caz, ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA și SRL „StarNet Soluții” nu au recurs la această posibilitate legală.

126. La același subiect, ANSC, în articolul „Asociere, terț susținător sau subcontractare”, menționează că orice clauză din documentația de atribuire care interzice total sau parțial asocierea a doi sau mai mulți operatori economici pentru a depune o ofertă comună, subcontractarea unor părți din contract sau susținerea unui terț, este absolut în afara cadrului legal din domeniul achizițiilor. Totuși, pentru anularea sau diminuarea efectelor juridice a astfel de clauze, în cazul în care autoritatea contractantă refuză de sine stătător să excludă astfel de interdicții, acestea urmează a fi contestate la ANSC .

127. Cu referire la includerea într-un singur lot a serviciilor de internet/intranet, televiziune digitală, care au coduri CPV diferite, considerăm justificate argumentele autorităților contractante referitoare la minimizarea costurilor în cazul achiziționării serviciilor printr-un singur lot/coș, ceea ce permite economisirea banilor publici.

128. Subsidiar, împărțirea pe loturi nu este posibilă și din considerente tehnice, or, în partea ce ține de SIA RSAP (MTender) și funcționalitatea acestuia, se atestă o restricție funcțională care nu permite indicarea în sistem a codurilor CPV ce fac parte din diferite diviziuni și grupe, astfel creând dificultăți autorităților contractante, atunci când în cadrul unei proceduri de achiziție publică urmează să fie procurate concomitent bunuri, lucrări și servicii ale căror coduri CPV sunt diferite. Pentru a putea desfășura procedura de achiziție publică, autoritatea contractantă este nevoită să indice coduri CPV din aceeași grupă.

b) prezentarea de către ofertant a documentelor confirmative (autorizații/licențe) de prestare a serviciilor solicitate pe numele acestora, menționăm următoarele

129. În acest sens, BVC a comunicat că autorizația (licența) a fost inclusă în lista documentelor suplimentare pentru a demonstra dreptul titularului de licență de a desfășura, pentru o perioadă stabilită, genul de activitate indicat în aceasta, integral sau parțial, cu respectarea obligatorie a condițiilor de licențiere (scrisoarea nr. 170 din 17.01.2020).

130. DGETS a specificat că solicitarea licențelor, autorizații de prestare a tuturor serviciilor solicitate (internet prin fibră optică, televiziune, internet mobil), acestea au ca scop demonstrarea capacității operatorului de a presta serviciile solicitate, de a asigura o executare corectă și conformă a contractului de achiziție publică (scrisoarea nr. 201 din 17.01.2020).

131. Astfel, considerăm justificată poziția autorităților contractante vis-à-vis de acest subiect, or, prezentarea autorizației/licenței de prestare a serviciilor solicitate reprezintă acte confirmative care demonstrează capacitatea operatorului de a presta serviciile solicitate ulterior încheierii contractului cu ofertantul.

132. Totodată, indicăm asupra faptului că condiția privind prezentarea de către ofertant a documentelor confirmative (autorizații/licențe) de prestare a serviciilor solicitate pe numele acestora în sine nu constituie o condiție restrictivă, însă cumulată cu interdicția subcontractării a dus la excluderea concurenților, la caz SRL „Starnet Soluții”, ÎM „Moldcell” SA și ÎM „Orange Moldova” SA a căror rețea nu acoperă toate locațiile solicitate cu tehnologia cerută.

c) utilizarea exclusiv a tehnologiei – fibră optică

133. Cu referire la utilizarea exclusivă a unei tehnologii, și anume fibră optică în cadrul transportului de date/servicii de internet, DGETS a menționat că anterior au folosit tehnologii moderne propuse de mai mulți prestatori de servicii și a considerat cea mai bună opțiune o constituie conectarea prin fibră optică, fiind o conexiune mai sigură la momentul actual (scrisoarea nr. 201 din 17.01.2020).

134. În acest sens, cu privire la diferența dintre cablul de fibră optică și alte tipuri de cablu, folosite la transmiterea de date, ANRCETI a menționat că cel mai răspândit tip actualmente, pe piața Republicii Moldova de soluții tehnice de acces sunt de tip FTTH (fibră optică până la un echipament casa/echipamentul utilizatorului), FTTB (fibră optică până la un echipament switch amplasat în clădirea utilizatorului+cablu UTP pe segmentul de racordare la switch a utilizatorului) și ADSL2+ (acces prin utilizarea liniei telefonice fixe prin cablu torsadat de cupru), cablu coaxial (prin rețea de cablu TV) (scrisoarea nr. 3297 din 27.07.2020).

135. Oportunitatea alegerii de către utilizator a uneia dintre soluțiile tehnice cablate pentru accesul la internet depinde de necesitățile utilizatorului, atât actuale, cât și, posibil, de perspectivă. Astfel, în funcție de propriile nevoi de comunicații ale utilizatorului, pot fi formulate cerințe față de caracteristicile accesului, astfel ca: viteza de date la descărcare (download) și încărcare (upload), viteza maximă, viteza medie disponibilă sau viteza garantată, parametri de disponibilitate a rețelei și serviciilor (uptime), nivel minim de calitate, deservire ș.a. în funcție de aplicațiile derulate de utilizator, pot fi determinanți și parametri ca timpul mediu al întârzierii de transfer al pachetelor de date (latency), variația întârzierii de transfer al pachetelor de date (jitter), pierderea de pachete de date etc.

136. În scrisoare, se analizează patru tipuri de tehnologii moderne. Prima din ele sunt soluțiile FTTH, reprezentate prin fibră optică, care în funcție de capacitățile echipamentelor și modulele optice instalate în echipamentul optic de rețea al furnizorului și cel al utilizatorului, pot oferi viteze de acces de 100 Mbps, 1 Gbps, etc. O altă tehnologie sunt soluțiile FTTB, care este considerată și ea o conexiune bazată pe fibră optică, iar vitezele de acces sunt comparabile cu cele de care pot beneficia utilizatorii conectați prin soluții FTTH.

137. În cazul soluției prin cablu coaxial, vitezele de acces variază în funcție de generația echipamentului de cap de rețea și de numărul de canale alocate pentru transferul de date. În cazul soluției date, urmează a fi consultat furnizorul pentru a vedea parametrii efectivi ai rețelei sale disponibili pentru locația concretă a utilizatorului.

138. În cazul soluției prin ADLS2+, pentru transferul de date sunt utilizate cablurile rețelei telefonice fixe tradiționale. Având în vedere necesitățile de comunicații actuale și de viitor, acest tip de conexiune poate fi limitativ și ar putea să nu mai răspundă necesităților de conectivitate, îndeosebi pentru abonații business.

d) utilizarea exclusivă a tehnologiei IPTV

139. În acest context, prin scrisorile nr. AAP-02/270-1612, nr. AAP-02/273-1615, nr. AAP- 02/272-1614, nr. AAP-02/274-1616 din 07.08.2021, Consiliul Concurenței a solicitat BVC, Direcției Cultură, DGETS și DETS Botanica furnizarea informațiilor referitoare la necesitatea achiziționării serviciului de televiziune, inclusiv necesitatea numărului de canale prevăzute în caietul de sarcini; necesitatea selectării, și anume a televiziunii digitale/IPTV.

140. Astfel, BVC a adus la cunoștință despre faptul că caietul de sarcini este întocmit de către Direcția Dezvoltare și Securitate Informațională a Serviciului Vamal, respectiv, solicitarea Consiliului Concurenței a fost remisă către aceasta

pentru examinare (scrisoarea nr. 3574 din 13.08.2020). Ulterior, din partea Direcției Dezvoltare și Securitate Informațională, Consiliul Concurenței nu a primit nici un răspuns.

141. Direcția Cultură a informat că serviciile TV sunt utilizate, anual, de către cei 10735 de utilizatori activi ai bibliotecii, iar numărul de canale incluse în caietul de sarcini a fost unul minimal care să includă cele mai vizionate emisiuni pentru copii și persoane de vârstă a treia.

142. Totodată, a mai evidențiat faptul că serviciile de televiziune/IPTV sunt oferite gratuit de către operator (scrisoarea nr. 3636 din 19.08.2020).

143. În aceeași ordine de idei, de la DGETS informații referitor la necesitatea achiziționării serviciului de televiziune, a numărului de canale, cât și alte informații relevante de la autoritatea contractantă nu au parvenit.

144. DETS Botanica a informat Consiliul Concurenței vis-a-vis de cele solicitate, după cum urmează (scrisoarea nr. 3634 din 19.08.2020).

145. Necesitatea achiziționării serviciilor de televiziune, inclusiv necesitatea numărului de canale reiese din necesitatea asigurării a 17 instituții preuniversitare cu materiale metodice. În caietul de sarcini a fost stipulată condiția nu mai puțin de 70 de canale, deoarece pachete mai mici nu includ în sine canale educaționale, sportive, religioase, muzicale și internaționale care pot fi utilizate în cadrul lecțiilor și orelor facultative.

146. Televiziunea digitală/IPTV a fost selectată din considerentele că aceasta permite transmiterea semnalelor de televiziune cu o eficiență spectrală mai mare, cu imagini și sunet de înaltă calitate; serviciul de televiziune digitală se conectează prin linia telefonică sau prin conexiunea de fibră optică și nu necesită pozarea unui cablu suplimentar pentru TV sau instalarea unei antene pe acoperiș; televiziunea digitală permite vizualizarea în reluare a programelor TV din ultimele 24 ore cu posibilitatea de a comanda vizualizarea unor anumite filme sau emisiuni TV.

147. DETS Botanica a mai argumentat necesitatea utilizării acestei cerințe prin performanța televiziunii digitale comparativ cu cea terestră. Totodată, serviciul de televiziune digitală se conectează prin linia telefonică sau prin conexiunea de fibră optică și nu necesită pozarea unui cablu suplimentar pentru TV sau instalarea unei antene pe acoperiș. În acest sens, un răspuns la subiectul dat din partea DETS Buiucani nu a parvenit.

148. Cu privire la acest segment, Consiliul Audiovizualului a comunicat că, televiziunea digitală reprezintă un sistem de telecomunicații prin care se emit și se recepționează imagini în mișcare și sunete prin intermediul semnalelor digitale.

149. Tehnologia IPTV (Internet Protocol Television), constituie un sistem prin care serviciile de televiziune sunt livrate, folosind suita protocoalelor de internet, printr-o rețea care schimbă pachete de date, cum ar fi internetul. Așadar, în loc să

fie livrat prin intermediul semnalului terestru tradițional, prin satelit sau cablu, televiziunile sunt livrate prin internet (scrisoarea nr. 324 din 11.06.2020).

150. În același context, ANRCETI a menționat că, serviciile IPTV pot fi oferite de către furnizori prin intermediul de conexiuni IP în 2 modalități:

- a) în calitate de serviciu suprapus serviciului de acces în bandă largă (fix sau mobil) paralel cu serviciul de acces la internet;
- b) în calitate de serviciu suprapus serviciului de acces la Internet (fix sau mobil), inclusiv controlat sau necontrolat de furnizorul de serviciu IPTV).

151. ANRCETI a mai subliniat faptul că accesul la serviciile IPTV depinde în mare măsură de configurația de rețea a furnizorului (scrisoarea nr. 3297 din 27.07.2020).

152. Cu privire la prezentarea anume a conexiunii IPTV pentru asigurarea prestării serviciului de televiziune digitală și fibrei optice întru asigurarea serviciului de internet, concluzionăm următoarele.

153. În conformitate cu prevederile art. 37 alin. (4) din Legea nr. 131/2015, specificațiile tehnice ale obiectului achiziției trebuie să corespundă cerințelor autorității contractante privind calitatea, eficiența, testarea, securitatea, dimensiunile, simbolurile, terminologia, ambalajul, modul de transportare, marcarea, etichetarea, procesele și metodele de producere, precum și procedeele de determinare a conformității lui cu cerințele din documentația de atribuire.

154. Totodată, atât oportunitatea achiziționării unor bunuri de o anumită performanță, cât și caracteristicile tehnice impuse pentru aceasta sunt stabilite de autoritatea contractantă, în funcție de necesitățile obiective ale acesteia.

155. Mai mult ca atât, din informațiile prezentate de ANRCETI, conexiunea la servicii Internet prin cablu fibră optică constituie una din cele mai eficiente actualmente și posibil de perspectivă conexiuni, astfel că eficiența acesteia nu poate fi pusă la îndoială.

156. Într-o altă ordine de idei, indicarea expresă a tehnologiei IPTV pentru prestarea serviciului de televiziune digitală de către BVC, Direcția Cultură, DETS Buiucani și DETS Botanica, în cadrul documentației de atribuire, a avut drept scop asigurarea parametrilor de performanță privind prestarea serviciilor ce urmează a fi achiziționate.

157. În aceste condiții, nu poate fi imputată autorităților contractante limitarea drepturilor altor întreprinderi de procurare sau comercializare, respectiv de denaturare a concurenței, prin includerea în documentația de atribuire a utilizării exclusiv a tehnologiei – fibră optică în cadrul transportului de date/servicii de internet și respectiv a conexiunii – IPTV în cadrul asigurării serviciului de televiziune digitală.

e) asigurarea conexiunilor de rezervă (backup)

158. Referitor la serviciul internet mobil, în calitate de legătură de rezervă (back-up), ANRCETI menționează că, conexiunile prin tehnologii cablate asigură un grad înalt al disponibilității serviciului de date, însă legăturile de rezervă sunt de regulă solicitate de utilizatori în scopul măririi gradului de disponibilitate a serviciului de acces la Internet în cazuri de accidente, lucrări planificate sau din alte motive de indisponibilitate a serviciului pe conexiunea principală. În privința obținerii de către utilizator a accesului la servicii de Internet și asigurării canalului de rezervă prin acces mobil, se constată că aceasta poate fi asigurată atât prin conexiunile de bază și de rezervă puse la dispoziție de către același furnizor, cât și pe conexiuni puse la dispoziție de furnizori diferiți (scrisoarea nr. 3927 din 27.07.2020).

159. De asemenea, se consideră justificată necesitatea prezentării conexiunilor de rezervă de către Direcția Cultură și DGETS, fiind asigurat astfel un grad de disponibilitate mai mare a serviciului de acces la Internet, în cazul unor situații neprevăzute.

160. Prin urmare, în conformitate cu cele menționate și cu cele invocate de instituțiile și întreprinderile vizate, se conchide că stabilirea de către autoritățile vizate, la caz, a cerințelor referitoare la interzicerea subcontractării serviciilor, precum și prezentarea autorizațiilor/licențelor ce conferă dreptul exclusiv al participantului de a presta serviciile solicitate nu au limitat concurența pe piața relevantă investigată, nefiind acordate privilegii neîntemeiate SA „Moldtelecom” în detrimentul altor potențiali participanți care ar fi putut depune o ofertă conformă în cazul întrunirii cerințelor la procedurile de licitație publică puse în discuție, or oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, conform necesităților obiective ale acestora, iar potențialii ofertanți au avut posibilitatea efectivă de a depune o ofertă în asociere, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) din Legea nr. 121/2015, pentru a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziții publice puse în discuție.

161. La data de 07.04.2023, prin scrisorile nr. AAP-07/62-585, nr. AAP-07/63-586, nr. AAP-07/64-587, nr. AAP-07/65-588, nr. AAP-07/66-589, nr. AAP-04/67-590, nr. AAP-07/68-591, nr. AAP-07/69-592, nr. AAP-07/70-593, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 din Legea concurenței a remis părților implicate raportul de investigație pentru prezentarea de obiecții și propuneri asupra acestuia.

162. La data de 25.05.2023, ÎM „Orange Moldova” SA a prezentat observații asupra raportului de investigație.

163. ÎM „Orange Moldova” SA menționează că concluzia privind

performanța serviciilor bazate pe tehnologia IPTV față de cele bazate pe tehnologia DVB-C nu este întemeiată. Avantajul principal al tehnologiei IPTV față de tehnologia DVB-C constă în disponibilitatea serviciilor interactive (de ex. Catch Up, Time Shift, Start Over). Totuși, unele servicii interactive (de ex. Pauză/Reluare) pot fi disponibile și în cazul serviciilor bazate pe tehnologia DVB-C cu un echipament terminal special. La fel, se mai specifică că argumentele aduse de autoritățile contractante pentru includerea cerinței privind utilizarea exclusiv a tehnologiei IPTV sunt neîntemeiate, din următoarele considerente:

- Serviciul bazat pe tehnologia DVB-C nu este un serviciu de televiziune digitală terestră (DTT), care se furnizează prin eter (multiplex), ci un serviciu de televiziune digitală și analog prin cablu (HFC sau FTTx)
- Serviciul bazat pe tehnologia IPTV este furnizat și el prin cablu (FTTx), dar nu prin eter
- Numărul minim de canale solicitat în caietele de sarcini poate fi asigurat și cu tehnologia DVB-C
- Imaginea și sunetul de calitate înaltă sunt asigurate și cu tehnologia DVB-C, parametrii de performanță ai serviciilor bazate pe tehnologia IPTV
- Eficiența spectrală limitează numărul de canale doar în cazul furnizării serviciului prin rețea HFC, însă limita respectivă oricum se află la un nivel superior numărului minim de canale solicitat de autoritățile contractante.
- Serviciul bazat pe tehnologia DVB-C nu necesită instalarea unei antene pe acoperiș. Cablul suplimentar pentru serviciul TV este necesar a fi pozat doar între set-top-box și router
- Posibilitatea de a comanda filme sau emisiuni TV dintr-o videotecă (Video-On-Demand) este un serviciu suplimentar față de serviciul de televiziune liniară (indiferent de tehnologia prin care se oferă) și nu a fost cerută în caietele de sarcini

164. Cu privire la acest aspect, Consiliul Concurenței evidențiază faptul că oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, conform necesităților obiective ale acestora. În acest sens, autoritatea contractantă a stabilit cerința privind utilizarea exclusivă a tehnologiei IPTV în detrimentul tehnologiei DVB-C.

165. Totodată, indicarea expresă a tehnologiei IPTV pentru prestarea serviciului de televiziune digitală de către BVC, Direcția Cultură, DETS Buiucani și DETS Botanica în cadrul documentației de atribuire a avut drept scop asigurarea parametrilor de performanță privind prestarea serviciilor ce urmează a fi achiziționate.

166. ÎM „Orange Moldova” SA indică că cerința privind furnizarea

serviciului de acces la Internet/transport date exclusiv prin fibră optică nu are un caracter obiectiv. În primul rând o autoritate contractantă trebuie să definească doar parametrii de performanță a serviciului, nu și tipul de rețea prin care urmează a fi furnizat serviciul, lăsând ofertanții să aleagă cea mai potrivită soluție tehnică pentru asigurarea acestor parametri. Mai mult ca atât, conectarea fiecărei locații prin 100% fibră optică poate să nu fie posibilă din punct de vedere tehnic de nici un furnizor, caz în care pe ultima porțiune pot fi utilizate tehnologiile Radio Ethernet (Wi-Fi) sau 4G/LTE. În al doilea rând, acești parametri de performanță trebuie definiți în corespundere cu necesitățile obiective ale autorității contractante, pentru a permite participarea la concurs a cât mai mulți ofertanți. Acest fapt nu doar va asigura o concurență loială între furnizori, dar va permite statului să obțină prețuri mai avantajoase și să economisească banii publici.

167. În acest sens, Consiliul Concurenței reiterează poziția ANRCTI, care menționează că cel mai răspândit tip actualmente, pe piața Republicii Moldova de soluții tehnice de acces sunt de tip FTTH (fibră optică până la un echipament casa/echipamentul utilizatorului), FTTB (fibră optică până la un echipament switch amplasat în clădirea utilizatorului+cablu UTP pe segmentul de racordare la switch a utilizatorului) și ADSL2+ (acces prin utilizarea liniei telefonice fixe prin cablu torsadat de cupru), cablu coaxial.

168. ANRCTI subliniază că oportunitatea alegerii de către utilizator a uneia dintre soluțiile tehnice cablate pentru accesul la internet depinde de necesitățile utilizatorului, atât actuale, cât și, posibil, de perspectivă. Astfel, în funcție de propriile nevoi de comunicații ale utilizatorului, pot fi formulate cerințe față de caracteristicile accesului, astfel ca: viteza de date la descărcare (download) și încărcare (upload), viteza maximă, viteza medie disponibilă sau viteza garantată, parametri de disponibilitate a rețelei și serviciilor (uptime), nivel minim de calitate, deservire ș.a. în funcție de aplicațiile derulate de utilizator, pot fi determinanți și parametri ca timpul mediu al întârzierii de transfer al pachetelor de date (latency), variația întârzierii de transfer al pachetelor de date (jitter), pierderea de pachete de date etc.

169. ÎM „Orange Moldova” SA a mai specificat că în răspunsurile sale remise către Consiliul Concurenței a fost atrasă atenția asupra mai multor cerințe tehnice care nu par să aibă alt scop decât excluderea din concurs a concurenților SA „Moldtelecom”: impunerea obligației de a instala echipamente terminale de un anumit model, condițiile comerciale (vitezele de acces la internet), termenul foarte scurt pentru conectarea locațiilor de furnizare a serviciilor (de regulă, 10s au 14 zile de la semnarea contractului), în combinație cu numărul mare de locații solicitate, obligația de a deține serviciu de suport ethnic în fiecare centru raional.

170. Cu privire la cerințele date, Consiliul Concurenței indică că respectivele nu au făcut obiectul investigației. Obiectul investigației au constituit următoarele cerințe prevăzute în cautele de sarcini a procedurilor de achiziție

publică investigate: interzicerea subcontractării serviciilor; achiziționarea serviciilor dintr-un singur lot; prezența autorizațiilor/licențe ce prestare a serviciilor solicitate pe numele ofertantului; utilizarea exclusivă a tehnologiei – fibră optică; utilizarea exclusivă a tehnologiei IPTV și respectiv asigurarea conexiunilor de rezervă.

171. Totodată, ÎM „Orange Moldova” SA a mai specificat că astfel de condiții se regăsesc și în alte caiete de sarcini publicate de alte autorități contractante. Ca urmare, la procedurile de achiziții publice privind achiziționarea de servicii de transport date/Internet, televiziune și internet mobil pentru anul 2020, desfășurate de DGETS și Direcția Culturală (care nu au fost anulate) a participat un singur ofertant - SA „Moldtelecom”, care a fost desemnat castigator. Aceeași situație s-a înregistrat și la procedurile de achiziții publice privind achiziționarea serviciilor similar de către IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească și Agenția Servicii Publice (la 2 loturi pentru oficiile teritoriale, alte 3 din 4 loturi unde a participat cel puțin încă un ofertant au fost castigate tot de SA „Moldtelecom”).

172. La acest subiect, Consiliul Concurenței notează că procedurile de achiziție prenotate nu constituie obiectul investigației în cauză.

173. ÎM „Orange Moldova” SA a mai notat că achiziționarea serviciilor într-un singur lot care cuprinde întreg teritoriul țării, exclude concurenții ale căror rețea nu acoperă toate locațiile solicitate cu tehnologia solicitată. Separarea într-un lot aparte a serviciilor furnizate în zonele în care sunt prezenți mai mulți furnizori ar permite participarea la concurs a mai multor ofertanți, fapt care ar asigura o concurență loială între furnizori și ar permite statului să obțină prețuri mai avantajoase și să economisească banii publici.

174. Cu privire la cele notate, Consiliul Concurenței consideră justificate argumentele autorităților contractante referitoare la minimizarea costurilor în cazul achiziționării serviciilor printr-un singur lot/coș, ceea ce permite economisirea banilor publici, poziție susținută și de către ANRCTI¹. Or, art. 7 lit. a) din Legea nr. 131/2015 stabilește principiul utilizării eficiente a banilor publici și minimizării riscurilor autorităților contractante.

175. Subsecvent, ÎM „Orange Moldova” SA remarcă faptul că ANSC a admis contestațiile privind caietele de sarcini întocmite de BVC, DGETS și DETS Botanica, anulând procedurile de achiziție publică în cauză, dar a respins contestația privind caietul de sarcini întocmit de DGETS ca fiind tardivă. Caietul de sarcini întocmit de către Direcția Culturală nu poate fi contestat, deoarece autoritatea contractantă a aplicat procedura de achiziție a serviciilor prin contract de mică valoare. După anularea procedurilor de achiziție publică respective, BVC și DETS Botanica nu au mai anunțat noi proceduri de achiziție publică pentru anul 2020.

¹ Pag. 87, vol. V, d/e

176. În acest sens, cu referire la procedura de achiziție publică organizată de către DGETS, respinsă ca fiind tardivă, Consiliul Concurenței menționează că ÎM „Orange Moldova” SA a avut posibilitatea efectivă să conteste cerințele prevăzute în caietul de sarcini în termen.

177. Cu privire la procedura de achiziție publică, nr. MD-1544620605727, desfășurată de către BVC, unde urmau a fi procurate servicii de transport date (internet/intranet), pentru anul 2019 și respectiv, procedura de achiziție publică, nr. MD-2018-12-04-000125-1, desfășurată de către DETS Botanica, unde urmau a fi procurate servicii internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate DETS Botanica pentru anul 2019, nu a parvenit nici o contestație referitor la caietul de sarcini sau cu privire la desemnarea câștigătorului, *potrivit portalului M-Tender și achiziții.md*.

178. ÎM „Orange Moldova” SA a contestat procedura de achiziție publică nr. MD-1577786021724 privind achiziționarea de către DETS Botanica a serviciilor internet/intranet și televiziune digitală pentru necesitatea instituțiilor de învățământ subordonate pentru perioada 01.02.2020-31.12.2020 și procedura de achiziție publică nr. MD-1576158096112 din 30.12.2019 privind achiziționarea de către BVC a serviciilor de transport date pentru anul 2020. **Procedurile de achiziție prenotate nu constituie obiectul investigației în cauză.**

179. ÎM „Orange Moldova” SA mai notează că aprecierile Consiliului Concurenței privind legalitatea unor asemenea condiții prin prisma legislației concurenței nu trebuie să depindă de faptul că condițiile respective au fost contestate la ANSC și rezultatele examinării contestațiilor de către ANSC.

180. Cu referire la acest subiect, indicăm asupra aspectului că aprecierile Consiliului Concurenței nu depind de faptul dacă condițiile regăsite în caietul de sarcini au fost contestate la ANSC și, respectiv de rezultatele examinării contestațiilor de către ANSC. Consiliul Concurenței *a evidențiat posibilitatea prevăzută de Legea nr. 131/2015 privind contestarea la ANSC a clauzei interdicției subcontractării de către ÎM „Orange Moldova” SA întru anularea sau diminuarea efectelor juridice a acesteia.*

V. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii nr. 183/2012

181. Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele.

182. Potrivit art. 126 alin. (2) lit. b) din Constituție, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.

183. Conform art. 3 alin. (1) din Legea concurenței, statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și

intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.

184. În corespundere cu art. 7 lit. c) din Legea nr. 131/2015, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează în baza principiului asigurării concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice.

185. Potrivit art. 20 alin. (1) din Legea privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016, *furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au dreptul, în conformitate cu prevederile prezentei legi, de a negocia și încheia contracte de acces și utilizare partajată a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele cu persoanele juridice sau fizice care dețin ori controlează elementele respective de infrastructură.*

186. Prin urmare, orice operator economic, furnizor de rețele publice de comunicații electronice, poate presta aceste servicii prin utilizarea partajată a elementelor de infrastructură care aparțin altor furnizori de așa gen de rețele.

187. Conform art. 12 alin. (1) din Legea concurenței, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

188. Respectiv, pentru a cădea sub incidența art. 12 din Legea concurenței, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

1. existența subiectului - a autorității publice;
2. existența faptei – a acțiunii sau inacțiunii autorității publice interzise de art. 12 al Legii concurenței;
3. existența efectului asupra mediului concurențial a acțiunii sau inacțiunii autorității publice.

1. Existența subiectului – a autorității publice

189. În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul administrativ al RM nr. 116/2018, prin sintagma de autoritate publică subînțelegem orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un act administrativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

190. Biroul Vamal Centru, în conformitate cu Legea cu privire la Serviciul

Vamal nr. 302 din 21.12.2017, constituie o subdiviziune teritorială aflată în subordinea aparatului central și fac parte din cadrul Serviciului Valmar, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal în limita competențelor.

191. Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău (actualmente, Direcția Generală Cultură și patrimoniu cultural), în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Cultură a municipiului Chișinău, anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 5/11 din 19.12.2019, constituie o structură a administrației publice locale (Primăria municipiului Chișinău), care asigură realizarea politicilor în domeniul culturii, conservarea, revitalizarea și promovarea patrimoniului cultural național.

192. Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, în conformitate cu Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/4 din 27.02.2018 "Cu privire la aprobarea Regulamentului și structurii organizatorice a Direcției generale educație, cultură, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău" (în vigoare la data desfășurării procedurii de achiziție publică), reprezintă o structură specializată de conducere a învățământului în municipiul Chișinău, cu personalitate juridică, subordonată Consiliului Municipal Chișinău și Ministerul Educației Tineretului și Sportului în plan științifico-didactic.

193. Direcția Educație Tineret și Sport Botanica, în conformitate cu Regulamentul de funcționare a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.50/512 din 29.06.2006, reprezintă o instituție publică în subordinea Direcției Generale Educație Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu personalitate juridică, subordonată DGETS, responsabilă de implementarea politicilor publice naționale și municipale în cadrul asigurării condițiilor optime de funcționare a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar și secundar, special/auxiliar, extrașcolar subordonate DGETS.

194. Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani, în conformitate cu Regulamentul de funcționare a Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Anexa nr. 1 la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.50/512 din 29.06.2006, reprezintă o instituție publică în subordinea Direcției Generale Educație Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău, cu personalitate juridică, subordonată DGETS, responsabilă de implementarea politicilor publice naționale și municipale în cadrul asigurării condițiilor optime de funcționare a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar și secundar, special/auxiliar, extrașcolar subordonate DGETS.

195. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (actualmente, Ministerul Sănătății), potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694 din 30.08.2017,

Ministerul reprezintă organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul sănătății.

196. Astfel, rezultă că Biroul Vamal Centru, Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, Direcția Generală Tineret și Sport a municipiului Chișinău, Direcția Educație Tineret și Sport Botanica, Direcția Educație Tineret și Sport Buiucani și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au calitatea de autoritate publică în sensul prevederilor art.2 alin. (2) din Legea concurenței, acțiunile cărora cad sub incidența prevederilor art.12 din Legea concurenței.

2. Existența faptei – a acțiunii sau inacțiunii autorității publice interzise de art. 12 al Legii concurenței

197. În conformitate cu prevederile art. 37 alin. (6) din Legea nr. 131/2015, specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiță sau un tip de bunuri, de lucrări și de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret. În cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerințelor față de achiziție, iar o astfel de referință este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele „sau echivalentul”.

198. Totodată, subliniem faptul că oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, conform necesităților obiective ale acestora. În acest sens, autoritatea contractantă a stabilit cerința privind interzicerea subcontractării, cerință care de altfel, nu excede cadrul legal, ofertanții având posibilitatea să depună o ofertă în asociere.

199. La fel, indicăm asupra faptului că cadrul normativ cu privire la achizițiile publice nu stabilește careva condiții privind interdicția subcontractării. Concomitent, omiterea mențiunii exprese în documentația de atribuire a dreptului la asociere, precum și omiterea indicării unor condiții specifice, nu poate constitui o interdicție privind prezentarea de către operatorii economici a ofertelor în asociere.

200. La caz, ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „StarNet Soluții” au avut posibilitatea efectivă de a depune o ofertă în asociere pentru a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziții publice puse în discuție.

201. Cu referire la includerea într-un singur lot a serviciilor de internet/intranet, televiziune digitală, care au coduri CPV diferite, considerăm justificate argumentele autorităților contractante referitoare la minimizarea costurilor în cazul achiziționării serviciilor printr-un singur lot/coș, ceea ce permite economisirea banilor publici.

202. Subsidiar, împărțirea pe loturi nu este posibilă și din considerente tehnice, or, în partea ce ține de SIA RSAP (MTender) și funcționalitatea acestuia,

se atestă o restricție funcțională care nu permite indicarea în sistem a codurilor CPV ce fac parte din diferite diviziuni și grupe astfel creând dificultăți autorităților contractante, atunci când în cadrul unei proceduri de achiziție publică urmează să fie procurate, concomitent, bunuri, lucrări și servicii ale căror coduri CPV sunt diferite. Pentru a putea desfășura procedura de achiziție publică, autoritatea contractantă este nevoită să indice coduri CPV din aceeași grupă.

203. Prin interzicerea subcontractării serviciilor solicitate, autoritățile contractante nu au acordat privilegii neprevăzute de lege pentru SA „Moldtelecom”, pe piața accesului la achiziționarea serviciilor de transport date (internet/intranet) pentru anul 2019, în cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018, desfășurată de BVC, pe piața accesului la achiziționarea serviciilor de Internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020, în cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019, desfășurată de Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău organizată de către Direcția Cultură, pe piața accesului la achiziționarea serviciilor de internet pentru anul 2020 în cadrul procedurii de achiziție publică nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019, desfășurată de DGETS, pe piața achiziționării serviciilor de Internet pentru anul 2019, pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1543494865411 din 29.11.2018, desfășurată de către MSMPS, potențialii ofertanți având posibilitatea de a prezenta oferte în asociere pentru a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziție publică puse în discuție.

204. Prin urmare, cerințele impuse de către BVC, Direcția Cultură, DGETS și MSMPS pe piețele menționate supra privind neadmiterea subcontractării serviciilor nu sunt de natură de a limita participarea altor ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție publică organizate de către autoritățile contractante, precum și nu au fost acordate privilegii neprevăzute de lege SA „Moldtelecom”, în caietele de sarcini nefiind indicată mențiunea expresă privind interzicerea asocierii.

205. Cu referire la prezentarea actelor confirmative ce atestă deținerea licențelor/autorizațiilor de prestare a serviciilor solicitate pe numele participantului, considerăm argumentată poziția autorizațiilor contractantă care indică că prezentarea acestor acte confirmative este necesară pentru demonstrarea capacității întreprinderii de a presta serviciile solicitate, precum și garantarea executării corecte și conforme a unui eventual contract.

206. Cu referire la nedivizarea serviciilor achiziționate (servicii de internet/intranet și, respectiv cele de televiziune digitală), pe loturi separate de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Botanica și DETS Buiucani, pe piețele puse în discuție, menționăm că în acest mod autoritățile contractante au redus din costul total al serviciilor achiziționate, fiind astfel economisiți banii publici. Spre exemplu, DETS Botanica menționează că pentru conectarea

serviciilor de internet/intranet și televiziune digitală separat au fost stabilite taxe de conectare, începând de la 300 lei până la 600 lei, iar achiziționând printr-un singur lot aceste servicii, conectarea a fost propusă gratis. La caz, considerăm aplicabil, art. 7 lit. a) din Legea nr. 131/2015, ce reglementează principiul utilizării eficiente a banilor publici și minimizării riscurilor autorității contractante.

207. Concomitent, ANRCETI comunică că datorită convergenței tehnologiilor și serviciilor de comunicații electronice, în cazul furnizării de pachete servicii într-un coș, furnizorii beneficiază de economii de gamă și de densitate, astfel încât costurile lor medii să fie mai scăzute decât în cazul oferirii separate a serviciilor. În acest sens, devine justificată opțiunea autorităților contractante de a achiziționa servicii într-un singur coș.

208. Într-o altă ordine de idei, includerea cerințelor privind asigurarea prestării serviciului de internet/intranet prin intermediul tehnologiei – fibră optică de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Botanica, și a tehnologiei – IPTV pentru televiziunea digitală de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Botanica și DETS Buiucani, pe piețele puse în discuție, a fost argumentată de către autoritățile contractante prin faptul utilizării anterior a altor tehnologii, iar o eficiență mai mare s-a dovedit a o avea tehnologia prin fibră optică. Utilizarea anume a tehnologiei - IPTV pentru asigurarea prestării serviciului de televiziune digitală, în detrimentul altor tehnologii s-a datorat permisiunii transmiterii semnalelor de televiziune cu o eficiență spectrală mai mare, cu imagini și sunet de înaltă calitate; serviciul de televiziune digitală se conectează prin linia telefonică sau prin conexiunea de fibră optică și nu necesită pozarea unui cablu suplimentar pentru TV sau instalarea unei antene pe acoperiș; televiziunea digitală permite vizualizarea în reluare a programelor TV din ultimele 24 ore cu posibilitatea de a comanda vizualizarea unor anumite filme sau emisiuni TV.

209. Totodată, includerea cerinței privind asigurarea conexiunilor de rezervă (back up) de către Direcția Cultură și DGETS, pe piețele puse în discuție, a fost justificată de către autoritățile contractante, fiind asigurat astfel un grad de disponibilitate mai mare a serviciului de acces la Internet în cazul unor situații neprevăzute.

210. De asemenea, specificăm faptul că autoritatea contractantă nu poate risca să achiziționeze servicii echivalente din considerentul lipsei de testare în timp a acestora. Or, autoritatea contractantă are dreptul de a achiziționa bunuri de o anumită performanță și calitate, precum și specificațiile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte în funcțiile de necesitățile obiective ale acesteia, având ca scop final asigurarea prestării calitative a serviciilor achiziționate.

211. În ceea ce privește indicarea exactă a numărului de posturi TV în cadrul

achiziționării serviciilor de televiziune digitală de către BVC, DGETS, Direcția Cultură, DETS Buiucani și DETS Botanica, pe piețele investigate, acțiunile acestora nu sunt în măsură să limiteze dreptul altor potențiali concurenți de a achiziționa serviciile solicitate, deoarece pachetele mai mici nu includ în sine canale educaționale, sportive, religioase, muzicale și internaționale care pot fi utilizate în cadrul orelor facultative.

212. În concluzie, prin includerea în documentația de atribuire de către BVC, Direcția Cultură, DGETS și MSMPS a cerinței privind neadmiterea subcontractării serviciilor, de către BVC, DGETS și Direcția Cultură a cerinței privind prezentarea documentelor confirmative de prestare a serviciilor solicitate pe numele participantului, de către BVC, Direcția Cultură, DETS Botanica și DGETS a utilizării exclusiv a tehnologiei fibră optică în cadrul transportului de date/servicii de internet și de către BVC, Direcția Cultură, DETS Botanica și DETS Buiucani a tehnologiei IPTV în cadrul televiziunii IPTV, de către Direcția Cultură și DGETS a cerinței privind prezentarea conexiunilor de rezervă (back up), de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Buiucani și DETS Botanica a cerinței privind nedivizarea serviciilor solicitate pe loturi nu a fost restrânsă concurența pe piețele relevante investigate, nefiind limitate de către autoritățile contractante drepturile de comercializare ale întreprinderilor interesate, potențiali concurenți ce prestează servicii internet/intranet, televiziune digitală, or ÎM „Orange” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „StarNet Soluții” au avut posibilitatea prezentării de oferte în asociere, precum și a contestării la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a cerinței privind interzicerea subcontractării.

213. Așadar, acțiunile autorităților contractante investigate, după cum urmează:

214. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1544620605727 din 12.12.2018 - Servicii transport date (internet/intranet) pentru anul 2019 desfășurată de către BVC, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

215. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1574864784091 din 27.11.2019- Servicii de internet pentru anul 2020, desfășurată de către Direcția Cultură, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

216. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1574232714029 din 20.11.2019- Servicii internet pentru anul 2020, desfășurată de DGETS, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

217. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018 - Servicii internet/intranet și televiziune digitală pentru anul 2019,

desfășurată de DETS Botanica, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

218. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018- Servicii internet/intranet pentru anul 2019, desfășurată de DETS Buiucani, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

219. Pentru procedura de achiziție publică nr. MD-1543494865411 din 29.11.2018- Servicii informaționale pentru anul 2019, desfășurată de MSMPS, cerințele tehnice incluse în caietul de sarcini nu cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

220. Prin urmare, nu se atestă existența faptelor ce cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței pe piețele relevante investigate.

3. Existența efectului asupra mediului concurențial a acțiunii sau inacțiunii autorității publice

221. Ținând cont de cele menționate mai sus, conchidem următoarele.

222. Cadrul normativ cu privire la achizițiile publice nu stabilește careva condiții privind interdicția subcontractării. De asemenea, evidențiem și faptul că pentru anularea sau diminuarea efectelor juridice a clauzei interdicției subcontractării, acesta urmează a fi contestate la ANSC, în condițiile cap. X din Legea nr. 131/2015. Mai mult ca atât, la caz, ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „Starnet Soluții” nu au recurs la această posibilitate, prevăzută de legislație.

223. Totodată, prevederile art. 16 alin (3) din Legea nr.131/2015 relevă posibilitatea operatorilor economici de a se asocia în scopul prezentării ofertelor și/sau de a se prezenta în calitate de ofertanți asociați. În acest context, notăm faptul că omiterea mențiunii exprese în documentația de atribuire a dreptului la asociere, nu exclude oportunitatea prezentării de către întreprinderile interesate a ofertelor în asociere. Astfel, la caz, ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „StarNet Soluții” au avut posibilitatea efectivă de a depune o ofertă în asociere pentru a fi eligibili în cadrul procedurilor de achiziții publice puse în discuție, or, în caietul de sarcini nu s-a regăsit mențiunea interdicției cu privire la asocierea ofertanților în vederea depunerii unei oferte. Ca urmare a răspunsurilor parvenite de la ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „StarNet Soluții”, ultimii nu erau cointeresați de posibilitatea asocierii cu alte întreprinderi în vederea depunerii unei oferte.

224. În acest context, conchidem faptul că prin indicarea expresă în caietele de sarcini a cerinței privind interzicerea subcontractării nu au fost limitate drepturile potențialilor ofertanți de comercializare, precum nu au fost acordate

privilegii SA „Moldtelecom”, neprevăzute de lege, or, clauza dată nu excede cadrul legal, iar ÎM „Orange Moldova” SA, ÎM „Moldcell” SA, SRL „Starnet Soluții” au avut drept alternativă posibilitatea asocierii în vederea depunerii unei oferte care să întrunească toate cerințele prevăzute în caietele de sarcini. Faptul neluării în calcul a posibilității de asociere a potențialilor concurenți nu exclude existența acestei alternative.

225. Cu referire la includerea într-un singur lot a serviciilor de internet/intranet, televiziune digitală, care au coduri CPV diferite, prezentarea actelor confirmative ce atestă deținerea licențelor/autorizațiilor de prestare a serviciilor solicitate pe numele participantului, includerea cerințelor privind asigurarea prestării serviciului de internet/intranet prin intermediul tehnologiei – fibră optică și a tehnologiei – IPTV pentru televiziunea digitală, a cerinței privind asigurarea conexiunilor de rezervă (back-up), autoritățile contractante au justificat necesitatea instituirii unor astfel de cerințe, or, caracteristicile tehnice impuse produselor ce urmează a fi achiziționate sunt stabilite de către autoritățile contractante, conform necesităților obiective ale acestora.

226. Așadar, prin raportarea conduitei autorităților contractante la prevederile legislației concurențiale, se atestă că ansamblul de acțiuni enunțate supra ale reclamațiilor nu au restrâns concurența pe piețele relevante investigate.

227. În rezultatul desfășurării investigației, se constată lipsa probelor privind încălcarea art. 12 din Legea concurenței de către BVC, Direcția Cultură, DGETS, DETS Botanica, DETS Buiucani și MSMPS.

228. Reieșind din constatările de fapt și de drept enunțate supra, în temeiul art. 41 alin (1) lit. h), art. 65 alin (1) lit. a) din Legea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-1544620605727 din 12.12.2018** – *Servicii de transport date (internet/intranet) pentru anul 2019*, desfășurată de către Biroul Vamal Centru, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.
- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-1574864784091 din 27.11.2019**– *Servicii de internet pentru Direcția Cultură și subdiviziunile sale pentru anul 2020*, desfășurată de către Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.
- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-1574232714029 din 20.11.2019**– *Servicii de internet pentru anul 2020*,

desfășurată de către Direcția Generală Educație Tineret și Sport a municipiului Chișinău, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.

- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-1543494865411 din 29.11.2018**- *Servicii informaționale pentru anul 2019*, desfășurată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.
- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-2018-11-27-000001-1 din 27.11.2018** - *Servicii internet/intranet pentru contabilitatea centralizată, instituțiile preuniversitare, preșcolare subordonate Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Buiucani pentru anul 2019*, desfășurată de DETS Buiucani, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.
- A înceta investigația cu privire la procedura de achiziție publică nr. **MD-2018-12-04-000125-1 din 04.12.2018** - *Servicii internet/intranet și televiziune digitală pentru anul 2019*, desfășurată de DETS Botanica, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței.
- Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, 3).
- Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Alexei GHERȚESCU
Președinte